

μικρός νάνεβώ κ' έκει λαχταρώντας και πασιζώντας νάνεβώ, θά ξεψυχήσω μιὰ μέρα. Δουλεύω, μέρα και νύχτα δουλεύω, μά είναι βαρύς ο άνθρωπος, τὰ μονοπάτια του γλιστερά, και βράχοι από απέραντα ύψη κρεμασμένοι, σέ φοβερίζουν ανάμεσα στις χαράδες. Βλέπεις εκείνους που σέ μέρη πολύ άψηλότερα νάνεβών κατώρθωσαν, και σέ μύρια μικρά κορφοβούνια σκοπίστηκαν όλοτρόγυρα στις οχρούλες, μά πάντα χαμηλότερα, πολύ χαμηλότερα από τό μεγάλο τό κορφοβούνι, που περιήσαν στέκει στή μέση; Τήν άκους τήν άθάνατη τή μελωδία που κατεβαίνει από εκεί άπάνω, ως κάτω στα βάθια τής σκοτεινής τής κοιλάδας, εκεί που ή ανθρωπότη ξεσκίζει τὰ στήθια της από τόν πόνο και από τήν άπελπισία; Ως εκεί κατεβαίνει ή παρήγορη μουσική τους, και ως τόσο από τό δογητό και από τούς βαρειούς στεναγμούς άλλοι δέν τήν άκούν παρά μόνο κεινοι που βαρμένοι και άπελπισμένοι σιμώνουν του ίερού αυτού βουνού τις ρίζες και στήν πρασινάδα του γυρεύουν ανάπαυση, δροσίζοντας τήν καρδιά τους με τάγερν που τούς φέρνει τέτοια θεία μουσική στ' άλαφρά του φτερούγια.

Βλέπουμε τούς καλύτερους εκείνους, που ως τὰ μιὰ άνεβήκανε, άκούμε τή μαγική τή μελωδία τής τέχνης τους, και πάλι στο κορφοβούνι, στ' ουρανογείτονο κορφοβούνι σπλώνεται ή ματιά μας! Όνειρο πώς είναι τό τέλειω τό ξέρουμε, κ' όμως στο θρόνο του γύρω άγωνίζομαστε νά παρασταθούμε!»

Και ξανάρχισε ο γέρος νά σκαλώνη, νά πιάνεται από πέτρες, από χώματα και από ρίζες, νά πέφτη και νά σηκώνεται, νά πληγώνεται και ως τόσο νά μή γογγύζη, νάνεβαίνη, ν' άνεβαίνη, και άξερνα νά κατρακυλή, μά πάντα νά κερδίζη άσημαντο ύψος στανέβασμά του, ώσπου, περνώντας χρόνια κατόπι τόν είδα σαν μερομήγυι νά σάλειψέ σέ γυρεμούς άψηλότερους και ακόμα νά πέφτη και νά σηκώνεται, νά σκαλώνη και νά κατρακυλιέται, και ως τόσο πάντα νά χιρίεται και νά τραγουδάη μέσα σ' εκείνο τό φοβερό τυράννισμα.

— «Τί είναι που σέ κάνει, γέρο μου, και τραγουδάεις ακόμα, του φωνάζω από κάτω, και δέν πεθαίνεις από τή σιάση, που νάνεβης ούτε στα μιὰ δέ θενά προφτάσης.

— «Η έλπίδα, παιδί μου, ή έλπίδα κ' ή άγάπη τής τέχνης.

— «Και ποιός με ζωή ανθρώπου πρόβρασε νάνεβη ως τό λαμπρό τό κορφοβούνι, ποιός νά κολυμπήση στα θάνατο εκείνο τό σώς;

— «Κανένας, παιδί μου, κανένας!»

Και χάθηκε ή φωνή του στο κατκοκύλισμα, και ξανακούστηκε τό τραγούδι του στο νέο τάνέβασμα.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Ο ΑΝΗΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΤΗ

— «Τί κάνεις, γέρο μου, και σέ βλέπω, μιὰ νά σκαλώνης 'στου θεόρατου αυτού βουνού τούς κορτερούς βράχους, και μιὰ νά κατρακυλιέσαι νά πέφτης και νά ματώνεσαι, νά ξανασηκώνεσαι και νά ξανασκαλώνης, νάνεβαίνης, νάνεβαίνης και όλο αυτού νά βρίσκεσαι, μήτ' άψηλά, μήτε πάλι και όλότελα στής κοιλάδας τὰ βάθια, λίγα βήματα νά κερδίζης και μ' ένα σου γλύστρημα όλα νά χάνονται έξόν όσο ανθρώπου μάτι δέ διακρίνει, και ως τόσο πάντα με θάρρος νά ξαναρχίζης τάνηφορικό σου ταξίδι, και νοιώθοντας πώς όσο μικρό και αν είναι τάνέβασμα, πάντ' άνέβασμα είναι, σαν παλικάρι νά καταπιάνεσαι πάσα νέα φορά τό φοβερό τόν άγώνα, ακούραστος, έλπίδα γεμάτος και δύναμη, ανοιχτόκαρδος, από τή χαρά μεθυσμένος, τραγουδώντας αντί νά γογγύζης, χαμογελώντας αντί νά θρηνης;

Τί νά είναι τό μεγάλο καλό που πολεμάς τόσα χρόνια νά φτάσης, τί κάστρο νά κυριέψης, τί δόξα ν' άπολάψης, τί θησαυρό ν' άποκτήσης; Είναι χρόνια που σέ βλέπω νά τυραννίσαι χρόνια που λαχταρείς και με τή λαχτάρα σου μένεις. Νά σέ λυπηθώ άραγε, που έλπίζεις τάνελπιστα, ή νά σέ συγχρω που και στανέλπιστα έλπίζεις έξύ;

— «Παιδί μου, είσαι νέος ακόμα, και από Τέχνη δέ ξέρεις; Τή βλέπεις εκείνη τήν άθάνατη τήν κορφή, που σύννεφα χρυσά τηνε στεφανώνουν; Είναι τής Τέχνης τό βασίλειο εκεί επάνω. Έκει όνειρεύτηκα από